

Bemalingsbeskrivelse for Dansk Linieinfanteri 1848

SEKONDLØJTNANT

Sort chakot med blank sort top og sorte læderremme omkring. Lakeret sort skygge med hvid metalkant. Bagstykket sort voksdug fastholdt af små sortlakerede knapper. Agraffen er en kæde af ringe, der går fra knappen med bataljonsnummer op omkring kokarden. Knap med bataljonsnummer, agraffe og "sol" af sølv. Kokarde tilsyneladende med Mantovakors. Pompon hvid. Kraprød feltkjole (højrød til hverdag) med lyseblå krave og ærmeopslag.

Kjolen fandtes med lange skøder og med korte som mandskabets. Skøder og alle kantninger hvide. Knapper af hvidt metal. Epauletter af sølvtrøse med måne i sølv. Bataljonsnummer i guld. For premierløjtnant skal der være 1 guldroset (i ruderform) på hver side af bataljonsnummeret og for kaptajner tillige en roset ovenfor dette. For kaptajn (kompagnichef) skal sekondløjtnantens epauletter forsynes med tynde kantiller (frynser) 2 tomme lange. Skærf guld med røde striber.

Benklæder lyseblå med rød stribe langs sømmen. Sorte støvler. Rund felthue lyseblå med højrødt bånd og undertiden højrød passepoil omkring pulden. Rød-hvid kokarde. Sort læderskygge.

Ungarsk hue lyseblå med sort skygge og hagerem. Mantovakokarde. Fortil hvid knap. Agraffe enten sølv eller sølv med højrød silke. Eventuel kantsnor sølv med højrød silke (dobbelt og tynd hos nogle). På de første modeller synes der ikke at have været kantsnor, som iøvrigt findes i flere varianter.

Bevæbnet med tombakskårde M. 1837. Fæste af tombak (en legering af messing og kobber) omviklet med sølvtråd. Blev båret i skulderbandoler under kjolen, og i overkjolen var en åbning til at stikke skeden igennem. For officerer ved skytterne antageligvis jægersabler M. 1845. Kårdetaske af sortlakeret læder.

Portepée guld med rød silke. Tornyster af sælskind i sorte remme.

Feltkikkertetui i læderrem. Kikkerten var udført i messing, og var som en udtrækkelig søkikkert. Eventuelt i brunt læderetui.

UNDEROFFICER MED UNDEROFFICERSRIFTEL M. 1829

Sort filtchakot med sortlakeret top, læderkantninger og skygge. Hvid metalkant på sort skygge. Nakkebeskytter af sort voksdug fastholdt af 3 små sorte blanke knapper. Pompon hvid. Agraffe og knap med bataljonsnummer i hvidt metal. Rød-hvid kokarde (rød inderst).

Kraprød kjole. Krave og ærmeopslag lyseblå. Alle kantninger og skøder hvide. Hvide knapper.

Epauletter (ens for alle underofficersgrader) kraprøde med lyseblå stribe i midten, lidsen omkring hvid. Bataljonsnummer i hvidt metal (nysølv). Epaulettene afskaffedes 16.2.1849 og erstattedes af lyseblå skulderklapper med hvide kantninger og deri bataljonsnummer i nysølv. Gradssparrene på ærmene hvide (overkommandersergent i sølv).

Bukser lyseblå. Enten støvler eller sko med sorte støvletter over.

Rund felthue lyseblå med højrrøde kanter og sort læderskygge. Rød-hvid kokarde.

Ungarsk hue lyseblå med sort skygge og hagerem. Hvid knap og Mantovakokarde. Huesnor antageligvis tynd sølvsnor.

Bandolerer hvide. Til det ene bandoler var fastgjort en lille halvrund sælskindspung til perkussionshætter. Patrontaske blank sort. Sabelskede sort. Sort (evt. hvid) livrem med sort kugletaske.

Brødpose hvid i sort rem. Feltflaske sortlakeret i sort læderrem, senere i mørkeblå snor. Sælskindstornyster med grå eller mørkeblå feltkappe fastholdt af sorte remme. Sorte remme i U-mønster

til fastspænding af udrustning. Skulderbæreremmen overtrukket med kraprødt stof. Alle spænder på udrustningen messing.

Som underofficer ved skytterne er figuren udstyret med underofficersriffel M. 1829. Alle metaldele af jern, undtagen kolbebeslag, sigtekorn og visir, der var af messing. Sort riffelrem. Krudthorn af kohorn med sort læderbund og messinglukkemekanisme, hængende i livremmen sammen med ladepind. Bevæbnet med underofficerssabel M. 1831 med lomme til bajonetten.

Som underofficer ved musketererne var han bevæbnet som disse. Sabelskeden var gerne af sort læder med messingbeslag og jernslæbesko. Den havde en lomme til den trekantede bajonet.

Sabelkvaster: overkommander- og kommandersersergent i sølv. Sergenter og korporalers sabelkvast havde en rød kvast med gule "frynser". Underkorporaler havde ingen sabelkvast

MENIG MED MUSKET M. 1822

Sort filtchakot med sortlakeret top, læderkantninger og skygge. Hvid metalkant på sort skygge. Nakkebeskytter af sort voksdug fastholdt af 3 små blanke sorte knapper. Pompon hvid. Agraffe og knap med bataljonsnummer i hvidt metal. Rød-hvid kokarde (rød inderst).

Kraprød kjole. Krave, ærmeopslag og skulderklapper lyseblå. Bataljonsnummeret på skulderklapperne i rødt klæde. Alle kantninger og skøder hvide. Hvide knapper. Lyseblå benklæder. Sorte sko med sorte støvletter over.

Hvide bandolerer. Til det ene bandoler var fastgjort en lille halvrund sælskindspung til perkussionshætter. Sort patronstaske, sabelskede og livrem. På livremmen en sort kugletaske. Brødpose hvid af sejldug båret i sort rem. Feltflaske sortlakeret. Sælskindstornyster med grå eller mørkeblå feltkappe fastholdt af sorte remme. Skulderbæreremmen overtrukket med kraprødt stof. Alle spænder på udrustningen i messing.

Bevæbnet med infanterisabel M. 1834 med messinghæfte i sort læderskede uden sko.

Glatløbet perkussionsmusket M. 1822 med sort geværrem. Alle metaldele af jern, undtagen kolbebeslaget,

der var af messing. Treægget bajonet med dølle i sort læderskede med messinghage og "bundprop" af messing.

Var han én af bataljonens 64 mand bevæbnet med riffel, bar han jægerhirschfænger M. 1801 med skede til bajonetten på hirschfængerskeden.

Mulighederne for variationer er naturligvis talrige, og figurerne er kun prototyper. Der kan tilføjes genstande - såsom kogekar og håndøkser på tornystrene, brødposer ovenpå kapperne, andre våben, osv. Underofficeren kan gøres til fanebærer, officeren forfremmes, skiftes mellem jæger og musketer, ligesom arme, hoveder og hovedbeklædninger kan byttes rundt.

Iøvrigt anbefales som malerreference Tøjhusmuseets bog af Johs. Nielsen. *Treårskrigen 1848-1851*, 1987. Tøjhusmuseet, Tøjhusgade 3, 1214 København K., eller tlf. 3315 8233). Bogen indeholder farveplancher af Chr. Würgler Hansen samt adskillige gengivelser af samtidige malerier, herunder N. Simonsens "Angrebet ved Storkereden", 1848, som er en del af grundlaget for figurerne.

Se i øvrigt Bladet *Chakoten* nr.3/1996

Chakotens figurer

Pris pr. figur af tin kr. 97,- plus forsendelse kr. 40,- pr. figur

Chakoten har også haft en produktion af 30 mm flade figurer.
Produktionen er ophørt, men der er stadig et mindre lager tilbage.